

Η Επτάνησος στην Επανάσταση του 1821

**ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΓΙΑ ΤΑ 200 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ**

23 και 24 Μαρτίου 2022

Πρόσκληση - Πρόγραμμα

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο: Αντιπρύτανης Οικονομικών, Φοιτητικής Μέριμνας και Διασφάλισης Ποιότητας του Ιονίου Πανεπιστημίου, Αναπληρωτή Καθηγητής Ηλίας Γιαρένης

17:00 -17:10 Χαιρετισμός Πρύτανη Ιονίου Πανεπιστημίου, Καθηγητή Ανδρέα Φλώρου

17:10-17:30 Νικόλαος Κουρκουμέλης: *Τα Επτανησιακά σώματα της Επανάστασης του 1821 και η συμβολή του στρατηγού Ιωάννη-Βαπτιστή Γ. Πέτα*

17:30-17:50 Ευστάθιος Πουλιάσης: *Ένας επτανήσιος υπουργός στα χρόνια του Αγώνα. Η περίπτωση του Ιωάννη Βαπτιστή Θεοτόκη*

17:50-18:10 Διονύσιος Τζάκης: *«Δεν ήλπιζα μήτε ότι ένα μήνα θα εβαστούσατε»:* τα υπομνήματα του Ιωάννη Καποδίστρια προς τους επαναστατημένους Έλληνες (1821-1822)

18:10-18:30 Συζήτηση

18:30-18:50 Διάλειμμα

ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο: Διονύσιος Τζάκης, Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Ιστορίας

18:50-19:10 Συμεών Μποζίκης: *Ο λόγος περί Πολιτικής Οικονομίας το Εικοσιένα: αναζητήσεις, αντιλήψεις, προσανατολισμοί στα χρόνια του Καποδίστρια*

19:10-19:30 Αντώνης Χουρδάκης, Εμμανουήλ Δρακάκης: *Συναισθηματικά άσυλα Κρητών: Ο Κυβερνήτης Ιωάννης Καποδίστριας και οι Κρήτες επαναστάτες και πρόσφυγες*

19:30-19:50 Συζήτηση

ΤΡΙΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο: Κωνσταντίνος Καρδάμης, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Μουσικών Σπουδών

12:00-12:20 Σωτηρία-Λητώ Αλεξάκη: Τα δημοτικά τραγούδια ως πηγή έμπνευσης του Διονυσίου Σολωμού. Τα αδημοσίευτα χειρόγραφα από το προσωπικό αρχείο του Ιάκωβου Πολυλά

12:20-12:40 Βασίλειος Λέτσιος: Η Επανάσταση του 1821 στην επτανησιακή ποιητική παράδοση μετά τον Σολωμό και τον Κάλβο

12:40-13:00 Γεώργιος Κεντρωτής: Εντρυφώντας στον «Διάλογο» του Σολωμού

13:00-13:20 Συζήτηση

13:20-13:45 Διάλειμμα

ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο: Γεώργιος Κεντρωτής, Καθηγητής του Τμήματος Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας, Διευθυντής του Ινστιτούτου Γλωσσικών Μελετών και Επιστημών της Μετάφρασης και της Διερμηνείας του Πανεπιστημιακού Ερευνητικού Κέντρου (ΠΕΚ) του Ιονίου Πανεπιστημίου

13:45-14:05 Κωνσταντίνος Καρδάμης: Τα ηρωικά ταύτα ποιήματα ανεπλήρωνον τας ελλείψεις των πολιτικών εφημερίδων: Μελωδική αμεσότητα και Επανάσταση στο Ιόνιο

14:05-14:25 Έλενα Χαμαλίδη: Επαναστάσεις, μοντερνισμός και η σύνδεση του αισθητικού με το πολιτικό

14:25-14:45 Συζήτηση

14:45-15:00 Κωνσταντίνος Αγγελάκος, Καθηγητής Τμήματος Ιστορίας: Συνόψιση Συμπερασμάτων

Κλείσιμο Συνεδρίου

Σύνδεσμοι για την παρακολούθηση

<https://www.youtube.com/c/IonianUniversityNoc>

<https://ionio-gr.zoom.us/my/ionianuniversity>

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟ ΤΩΝ 200 ΧΡΟΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821

- Ηλίας Γιαρένης, Πρόεδρος της Επιτροπής, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Ιστορίας, Αντιπρύτανης Οικονομικών, Φοιτητικής Μέριμνας και Διασφάλισης Ποιότητας
- Κωνσταντίνος Αγγελάκος, Καθηγητής Τμήματος Ιστορίας
- Αναστασία Σιώψη, Καθηγήτρια Τμήματος Μουσικών Σπουδών, Πρόεδρος του Τμήματος Μουσικών Σπουδών
- Γεώργιος Κεντρωτής, Καθηγητής του Τμήματος Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας, Διευθυντής του Ινστιτούτου Γλωσσικών Μελετών και Επιστημών της Μετάφρασης και της Διερμηνείας του Πανεπιστημιακού Ερευνητικού Κέντρου (ΠΕΚ) του Ιονίου Πανεπιστημίου
- Διονύσιος Τζάκης, Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Ιστορίας
- Κωνσταντίνος Καρδάμης, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Μουσικών Σπουδών
- Κωνσταντίνος Τηλιγάδης, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Τεχνών Ήχου και Εικόνας, Αναπληρωτής Πρόεδρος Τμήματος Τεχνών Ήχου και Εικόνας
- Χρήστος Καρύδης, Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Περιβάλλοντος
- Αγησίλαος Κονιδάρης, Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Ψηφιακών Μέσων
- Στέργιος Παλαμάς, Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Περιφερειακής Ανάπτυξης

Σωτηρία-Λητώ Αλεξάκη: Επίκουρη Καθηγήτρια του Τμήματος Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, lito_alexaki@ionio.gr

Εμμανουήλ Δρακάκης: Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Αρχαιολογίας, Βιβλιοθηκονομίας και Μουσειολογίας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, mdrakakis@ionio.gr

Κωνσταντίνος Καρδάμης: Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Μουσικών Σπουδών, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, kardamis@ionio.gr

Γεώργιος Κεντρωτής: Καθηγητής του Τμήματος Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας, Διευθυντής του Ινστιτούτου Γλωσσικών Μελετών και Επιστημών της Μετάφρασης και της Διερμηνείας του Πανεπιστημιακού Ερευνητικού Κέντρου (ΠΕΚ), Ιόνιο Πανεπιστήμιο, kentrotis@ionio.gr

Νικόλαος Κουρκουμέλης: Διδάκτωρ Φιλοσοφίας, Καθηγητής του Κέντρου Διπλωματικών και Στρατηγικών Μελετών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, nkkourkoumelis@gmail.com

Βασίλειος Λέτσιος: Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, letsios@ionio.gr

Συμεών Μποζίκης: Διδάκτωρ Κοινωνικής και Οικονομικής Ιστορίας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, simosboz@gmail.com

Ευστάθιος Πουλιάσης: Διδάκτωρ Νεότερης Ελληνικής Ιστορίας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, stathis.pouliasis@gmail.com

Διονύσιος Τζάκης: Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Ιστορίας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, dtzakis@ionio.gr

Έλενα Χαμαλίδη: Ιστορικός Τέχνης, Μόνιμη Επίκουρη Καθηγήτρια του Τμήματος Τεχνών Ήχου και Εικόνας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, elhaco@ionio.gr

Αντώνης Χουρδάκης: Καθηγητής Παιδαγωγικού Τμήματος Πανεπιστημίου Κρήτης και τέως Κοσμήτορας Επιστημών Αγωγής Π.Κ.-
ahurdakis@edc.uoc.gr

Σωτηρία-Λητώ Αλεξάκη: Τα δημοτικά τραγούδια ως πηγή έμπνευσης του Διονυσίου Σολωμού. Τα αδημοσίευτα χειρόγραφα από το προσωπικό αρχείο του Ιάκωβου Πολυλά

Το πρώτο μέρος της ανακοίνωσης επικεντρώνεται στο γεγονός ότι η συνέργεια ιστορικής συγκυρίας και μεταγενέστερης θεώρησης ανέδειξε τον Διονύσιο Σολωμό σε μέγα πρόγονο και προπάτορα του νεοελληνικού λόγου. Ο Διονύσιος Σολωμός αναδείχθηκε εθνικός ποιητής και πατριάρχης της σύγχρονης ελληνικής ποίησης, ο οποίος βιώνοντας τις ιστορικές περιστάσεις συντάχθηκε με τη συλλογικότητα συνομιλώντας διαρκώς σε αισθητικό και θεωρητικό επίπεδο με τη ρομαντική Ευρώπη. Κατάφερε να ιδεαστεί αμέσως τον σωστό δρόμο όσον αφορά στο ζήτημα της γλωσσικής μορφής. Μελέτησε και χρησιμοποίησε δημιουργικά όλη την μέχρι τότε εθνική λαϊκή λογοτεχνία, πολύ πριν αυτή αναγνωριστεί και ενταχθεί στην επίσημη Γραμματεία της, όπως και τα παλαιά μεσαιωνικά κείμενα, την κρητική λογοτεχνία και φυσικά τη δημοτική ποίηση.

Το δεύτερο μέρος της ανακοίνωσης λοιπόν θα επικεντρωθεί ακριβώς στο τελευταίο, στον τρόπο με τον οποίο ο πλούτος του δημοτικού τραγουδιού αποτέλεσε βασικό υλικό της ποιητικής δημιουργίας του σολωμικού έργου. Θέλουμε να προαναγγείλουμε μια μελέτη που ετοιμάζουμε, η οποία αποτελεί καρπό μιας ερευνητικής προσπάθειας σε ένα κερκυραϊκό ιδιωτικό Αρχείο με μεγάλη σημασία για τη νεοελληνική ιστορία. Πρόκειται για τρία ανέκδοτα τετράδια που περιέχουν ποιητικό και λαογραφικό υλικό, όπως δίστιχα, δημοτικά τραγούδια, ρίμες και στιχουργήματα του προπερασμένου αιώνα. Τα δύο από τα τρία τετράδια έχουν γραφτεί από τον Γεώργιο Ιακωβάτο όπως φαίνεται από την παραβολή του γραφικού χαρακτήρα με σωζόμενα έγγραφα του. Δεν πρόκειται για απλή συλλογή δημοτικών τραγουδιών, αλλά για τη συγκέντρωση υλικού από τη λαϊκή μας ποιητική παράδοση, που σχετίζεται άμεσα με την ηγετική μορφή της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, τον Διονύσιο Σολωμό (1798-1857) και τον μεγάλο λάτρη της λαϊκής μας παράδοσης, τον Δαλματό Νικολό Θωμαζαίο (1802-1874).

Αντώνιος Χουρδάκης - Εμμανουήλ Δρακάκης: Συναισθηματικά άσυλα Κρητών : Ο Κυβερνήτης Ιωάννης Καποδίστριας και οι Κρήτες επαναστάτες και πρόσφυγες

Οι άνεμοι όταν πυκνώς την θάλασσαν ταράσσουν
 Τους ναύτας τότε βοηθεί η άγκυρα εις το βάθος.
 Ούτω λοιπόν ο Ηγεμών παράδειγμα ας πάρη
 Ως άγκυρα να βοηθή τοις υπηκόοις πάσι.

Οι κάτοικοι του Αποκόρωνα, μιας κατατυραντισμένης και βεβαρημένης λογής λογίων επαρχίας της δυτικής Κρήτης, αποφασίζουν να ξεπεράσουν τις όποιες δειλίες και φοβίες τους, να αποκαλύψουν τα δεινά και τα παθήματα που είχαν υποφέρει στα εννέα συνεχή έτη επαναστατικών δράσεων από αλλοεθνείς κυρίαρχους, αλλά και ομόθησκους και ομοεθνείς επίδοξους νέους αφέντες και να ζητήσουν την στήριξη και προστασία ως πατέρα όλων των Ελλήνων, ενός Επτανήσιου, του Κυβερνήτη Ιωάννη Καποδίστρια.

Αλλά και μια γυναίκα, περίπτωση μοναδική, η Αντωνούσα Καμπουράκη, (απο)τυπώνει λίγα χρόνια μετά, το 1840, στη Σύρο, σε έμμετρο λόγο την συγκίνηση και τα συναισθήματα τα δικά της, αλλά και των συμπατριωτών της, για τα δεινά της επανάστασης: «Πατρίδα μου τον θάνατον έχομεν ευτυχία,/ Άνδρες γενναίοι της πατρίς η ώρα μας βιάζει,/ η Κρήτη η περίφημος μετά δακρύων κράζει/ (...) Ρύακες εγεινήκασι τα δάκρυα των οφθαλμών μας».

Απομνημονεύματα του κρητικού αγώνα, περιηγητικά κείμενα, «ικετήρια» ή «παρακλητήρια» έγγραφα επαναστατών και κάθε είδους σωζόμενες φωτογραφικές απεικονίσεις, αποτελούν τη βάση μελέτης της ρηγματώδους και προεπαναστατικά πληθυσμιακά ισάριθμης κρητικής κοινωνίας χριστιανών και μουσουλμάνων, στα χρόνια της κορύφωσης της μεταξύ τους σύγκρουσης (1828-1830).

Η ψυχολογική ιστορία της επανάστασης στην Κρήτη «για την ανασύσταση των συμπεριφορών, των εκφράσεων, των σιωπών», κατά τον Robert Mandrou, φαίνεται να διαθέτει εύρος και δυναμική που δεν έχει αναδειχθεί όσο θα έπρεπε σε σχέση με τις κοινωνικο-πολιτισμικές συνθήκες που διαμορφώθηκαν και επικράτησαν.

Η μελέτη του συναισθήματος: (α) καθιστά το παρελθόν πιο αφομοιώσιμο, (β) μας διασυνδέει ευκολότερα με τους ανθρώπους που πολέμησαν και διεκδίκησαν την ελευθερία τους ή αναγκάστηκαν να μεταναστεύσουν βίαια και (γ) κυρίως μας βοηθά να σκεφτούμε (σύμφωνα με την Clare Makepeace και τον Mark Rothery) πώς οι άνθρωποι αυτοί ένιωσαν, εντός και εκτός Κρήτης, συναρθρώθηκαν, κατανοήθηκαν και εξέφρασαν τις αποφάσεις τους.

Τα συναισθήματα αποτελούν το βαρόμετρο του κοινού συναισθήματος και ερμηνεύουν εκδηλώσεις αναταραχών ή βίαιων διαμαρτυριών ομάδων ή ατόμων, γεγονός που υποδηλώνει ότι πρέπει να τα δούμε στο πλαίσιο των συλλογικών και πολιτικών επιτελέσεων. Η ιστορικοποίηση και πολιτική τους χρήση, σύμφωνα με τον Peter Stearns, θα διευρύνει το βλέμμα μας και θα ενδυναμώσει την κατανόηση της επαναστατικής μας εμπειρίας.

Στην απαρχή μιας τέτοιας κλιμακωτής και πολυεπίπεδης ερευνητικής προσπάθειας, η μελέτη των αισθημάτων επώνυμων και, κυρίως, ανώνυμων πρωταγωνιστών της εποχής, με πρόσωπο αναφοράς τον Κυβερνήτη μιας υπό σύσταση κρατικής οντότητας, με παράλληλη εξέταση και των δικών του απαντητικών συναισθημάτων, ενδιαφέρεται να καταθέσει τα πρώτα της συμπεράσματα η παρούσα εισήγηση».

Κωνσταντίνος Καρδάμης: Τα ηρωικά ταύτα ποιήματα ανεπλήρωνον τας ελλείψεις των πολιτικών εφημερίδων: Μελωδική αμεσότητα και Επανάσταση στο Ιόνιο

Όπως και σε άλλα επαναστατικά κινήματα, έτσι και στην περίπτωση της Ελληνικής Επανάστασης, τα πατριωτικά άσματα δεν είχαν μόνο εμπυχωτικό χαρακτήρα, αλλά και διδακτικό, με βασικό αντικείμενο διδαχής την πατριωτική δράση και την (ανα)γέννηση του «Γένους των Ελλήνων». Η συγκεκριμένη πτυχή των ποικίλων ύμνων και θουρίων της περιόδου αποκτά ιδιαίτερη σημασία δεδομένου ότι οι επαναστατικές δράσεις λάμβαναν χώρα σε περιοχές, στις οποίες η έννοια της προφορικής διάδοσης τής κάθε είδους πληροφορίας ήταν ο απόλυτος κανόνας. Στο πλαίσιο αυτό η εν λόγω παρουσίαση φιλοδοξεί να υπογραμμίσει τη σημασία των Επτανήσων ως φορέων διάσωσης και διάδοσης τέτοιων πατριωτικών ασμάτων μέσα από την εμπειρία της παρουσίας των Ρεπουμπλικανών Γάλλων στα νησιά, η οποία, άμεσα ή έμμεσα, προσέφερε και τη μελωδική αμεσότητα βάση τους. Η χρήση των συγκεκριμένων φωνητικών συνθέσεων συνεχίστηκε και στην ηπειρωτική Ελλάδα πριν και κατά τη διάρκεια της Επανάστασης με καίρια αποτελέσματα στην ηθική προετοιμασία των εξεγερμένων. Επιπλέον θα γίνει μνεία και στη μουσικοποιητική ανταπόκριση εν σχέσει με την Επανάσταση από τον Διονύσιο Σολωμό και τον Νικόλαο Μάντζαρο, όπως αυτή υλοποιήθηκε στο πλαίσιο της πρώιμης, και λαϊκότεροπης, μελοποίησης του Ύμνου εις την Ελευθερίαν (1829-30). Το εν λόγω έργο αποτελούσε και για τους δύο δημιουργούς από τις πρωιμότερες απόπειρες ενασχόλησής τους με ελληνικό στίχο. Η δε μελοποίηση συμπίπτει με την περίοδο της τελικής έκβασης του αγώνα με τον Ιωάννη Καποδίστρια να βρίσκεται πλέον στην ηγεσία του δημιουργούμενου κράτους. Η συγκεκριμένη μελοποίηση του Ύμνου κατέστη εξίσου δημοφιλής και διαδόθηκε επίσης κατά κύριο λόγο προφορικά,

εξυπηρετώντας με την αμεσότητα του λόγου και της μουσικής και δια των αναφορών της στην Επανάσταση τις ολοένα διογκούμενες προσδοκίες για ένωση των Ιονίων με το ελλαδικό κράτος.

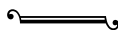
Γεώργιος Κεντρωτής: Εντρυφώντας στον «Διάλογο» του Σολωμού

Το 1823 ο Σολωμός συγγράφει τον Διάλογο, έργο με χαρακτήρα καταστατικό και προγραμματικό και γραμμένο με πνεύμα πολεμικό. Ο Σολωμός, στη συζήτηση του κατατροπώνει τον συνομιλητή του Σοφολογιώτατο, προβάλλοντας την ανάγκη εμπέδωσης της γλώσσας του λαού ως γλώσσας τόσο του αγωνιζόμενου Γένους όσο και του ιδρυθησόμενου μετά την επιτυχή έκβαση της Επανάστασης ελληνικού κράτους. Με ακράδαντα ιστορικά και γλωσσολογικά επιχειρήματα –δεκαετίες μάλιστα προτού συγκροτηθεί η Γλωσσολογία ως επιστήμη– και με εμβριθείς αναφορές στις εξελίξεις των ευρωπαϊκών γλωσσών και των συναφών γραμματειών, ο Σολωμός πρεσβεύει την κυριαρχία της γλώσσας του λαού και την κατάργηση της γλωσσικής προγονοπληξίας. Στο κείμενό του υποστηρίζονται μεταξύ άλλων η ισοτιμία των γλωσσών και οι αμοιβαίες επιρροές τους, η δημιουργική υποδοχή και αφομοίωση ξενικών στοιχείων σε όλες τις γλώσσες, οι οφειλόμενες στον χρόνο και δια της χρήσεως συντελούμενες αλλαγές στο λέγειν και στο γράφειν. Χωρίς να αναφέρονται οι σχετικοί όροι (θα ήταν αδύνατον εξάλλου) ο Σολωμός υπερασπίζεται τη συγχρονία της γλώσσας αγκαλιάζοντας και διαχρονικές επιδράσεις.

Νικόλαος Κουρκουμέλης: Τα Επτανησιακά σώματα της Επανάστασης του 1821 και η συμβολή του στρατηγού Ιωάννη-Βαπτιστή Γ. Πέτα

Εξετάζεται η συμμετοχή των Επτανησίων στην Επανάσταση του 1821. Οι συνωμοτικοί πυρήνες, τα ένοπλα σώματα, τα εξοπλισμένα πλοία, τα υποστηρικτικά όργανα και η αντίδραση των κοινωνιών. Ιδιαίτερος η συγκρότηση των τακτικών μονάδων Επτανησίων εθελοντών και η συμμετοχή στον Αγώνα από την Μολδοβλαχία (1821) μέχρι τον θάνατό του στο Λαζαρέτο της Κεφαλονιάς (1827) του Ζακύνθιου διοικητή του «Επτανησιακού Σώματος» στρατηγού Ιωάννη-Βαπτιστή Γ. Πέτα.

Βασίλειος Λέτσιος: Η Επανάσταση του 1821 στην επτανησιακή ποιητική παράδοση μετά τον Σολωμό και τον Κάλβο

Η παρούσα εισήγηση επικεντρώνεται στην αποτύπωση της Επανάστασης του 1821 στην επτανησιακή ποιητική παράδοση μετά τον Διονύσιο Σολωμό και τον Ανδρέα Κάλβο, των οποίων η ποιητική ιστορία κατά την Επανάσταση αποτελεί όριο. Πώς χαρτογραφείται το μέγα γεγονός στην επτανησιακή ποιητική παράδοση μετά τον Σολωμό και τον Κάλβο και την μεγάλη τους ποίηση; Η παρούσα εισήγηση θα παρουσιάσει δείγματα μετεπαναστατικών ποιημάτων της

επτανησιακής ποιητικής παράδοσης, πριν και μετά την Ένωση, ώστε να αναδειχθούν ποιητικές τάσεις γύρω από την Επανάσταση, θέμα που αποδείχθηκε δύσκολο ακόμη και για καλούς ποιητές.

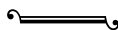
Συμεών Μποζίκης: Ο λόγος περί Πολιτικής Οικονομίας το Εικοσιένα: αναζητήσεις, αντιλήψεις, προσανατολισμοί στα χρόνια του Καποδίστρια

Αντικείμενο της παρούσας ανακοίνωσης είναι η πύκνωση του ενδιαφέροντος για την Πολιτική Οικονομία, κατά τα πρώτα επαναστατικά χρόνια και κυρίως επί Καποδίστρια, με βάση ορισμένα νέα στοιχεία και υλικό που δεν είχε τύχει ειδικής επεξεργασίας. Και όπως θα δούμε, στο επίκεντρο αυτής της διαδικασίας ήταν κρατικοί αξιωματούχοι που τους απασχολούσε η βελτίωση των μηχανισμών διακυβέρνησης, πρόσωπα με παρέμβαση στη δημόσια σφαίρα και, κυρίως, ορισμένοι διανοούμενοι που στα γραπτά τους διατύπωναν ιδέες για την πρόοδο της χώρας στις νέες συνθήκες μετά τη λήξη του πολέμου.

Ευστάθιος Πουλιάσης: Ένας επτανήσιος υπουργός στα χρόνια του Αγώνα. Η περίπτωση του Ιωάννη Βαπτιστή Θεοτόκη

Ο Ιωάννης Βαπτιστής Θεοτόκης αποτελεί μια από τις λιγότερο μελετημένες περιπτώσεις επτανησίων που συνέδραμαν στην Ελληνική Επανάσταση. Γεννημένος στην Κέρκυρα το 1778 ακολούθησε στρατιωτική σταδιοδρομία. Με την έναρξη του Αγώνα και παρά τις απαγορεύσεις της Βρετανικής Διοίκησης, ο Θεοτόκης αναχώρησε από την ιδιαίτερη πατρίδα του για την Πελοπόννησο. Εκεί, συνδέθηκε στενά με σημαντικές προσωπικότητες της εποχής και κατέλαβε διάφορες δημόσιες θέσεις. Μάλιστα, από τον Ιούλιο του 1824 έως τον Αύγουστο του 1825 διετέλεσε υπουργός Δικαίου. Με βάση τα παραπάνω η παρούσα ανακοίνωση επιχειρεί να παρουσιάσει τη δράση του Ιωάννη Βαπτιστή Θεοτόκη στην επαναστατημένη Ελλάδα και ιδιαίτερα την παρουσία του στο υπουργείο Δικαίου, όπως προκύπτει μέσα από το προσωπικό του αρχείο αλλά και άλλες πηγές της περιόδου.

Διονύσιος Τζάκης: «Δεν ήλπιζα μήτε ότι ένα μήνα θα εβαστούσατε»: τα υπομνήματα του Ιωάννη Καποδίστρια προς τους επαναστατημένους Έλληνες (1821-1822)

Η ανακοίνωση επικεντρώνεται στα δύο υπομνήματα του Ιωάννη Καποδίστρια προς την ελληνική επαναστατική ηγεσία, με τις προτάσεις του για την πολιτική και στρατιωτική οργάνωση των επαναστατών, τα οποία συντάχθηκαν στις 17 Ιουλίου 1821, το πρώτο, και πιθανότατα τον Ιούνιο 1822, το δεύτερο. Πιο συγκεκριμένα στην ανακοίνωση παρουσιάζονται συγκριτικά οι εκτιμήσεις, οι κρίσεις και οι προτάσεις του Καποδίστρια και υποστηρίζεται ότι οι διαφορές μεταξύ των δύο

υπομνημάτων συνιστούν μαρτυρία της ριζοσπαστικοποίησης της πολιτικής του σκέψης στη συγκυρία των πρώτων επαναστατικών χρόνων.

Έλενα Χαμαλίδη: Επαναστάσεις, μοντερνισμός και η σύνδεση του αισθητικού με το πολιτικό

Η σταδιακή διαμόρφωση δημόσιας σφαίρας και η παραγωγή δημόσιου λόγου γύρω από την τέχνη κατά το 18^ο αιώνα συμβάδισε με το ξέσπασμα της Γαλλικής Επανάστασης. Η συνθήκη αυτή που χαρακτηρίστηκε «προμοντέρνα», οδήγησε σε μια νέα ανάγνωση του Κλασικισμού από τον Jacques-Louis David. Τέσσερα χρόνια μετά το ξέσπασμα της ελληνικής Επανάστασης, η θέση που επιφυλάσσει ο Henri de Saint-Simon στον καλλιτέχνη, πλάι στο βιομήχανο και τον επιστήμονα, καθώς και το όραμά του, του κρατικού-τεχνοκρατικού σοσιαλισμού, προϋποθέτουν τη Βιομηχανική Επανάσταση. Η ομιλία συζητά αυτά τα δεδομένα, καθώς και τη σύνδεση του αισθητικού με το πολιτικό ως προϋπόθεση του μοντερνισμού και ως ένα πρίσμα μέσα από το οποίο μπορούμε να δούμε συγκριτικά την αναπαράσταση της Επανάστασης του 1821 από την υψηλή τέχνη του νεοϊδρυθέντος ελληνικού κράτους.

